

ВЕЧІРНІ ВІСТІ

27(568),
6–12 серпня 2018 р.

ГРИВНЯ:
КУРС НА 30?

ОБМІН ВАЛЮТ			
КУРСУВАЄ	ВАЛЮТА	КУРСУВАЄ	ВАЛЮТА
30 0	USD	34 0	
34 0	EUR	39 0	
450	RUB	5 30	

ТА ІНШІ ВАЛЮТИ

стор 3

ДЕРЖАВА ПОВИННА
СТИМУЛЮВАТИ СЕЛЯН КУПУВАТИ ЗЕМЛЮ

стор 4

З ВАЛІЗОЮ —
НА ВІЇЗД!

стор 5

ПРАВОЗАХИСНА ОРГАНІЗАЦІЯ «TRANSPARENCY INTERNATIONAL УКРАЇНА» ВИМАГАЄ ВІД ПРАВООХОРОНЦІВ НАЛЕЖНОГО РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ЗА ФАКТОМ НАПАДІВ НА АКТИВІСТІВ

Прокраїнські активісти стають мішенями. Вони, люди з загостреним почуттям справедливості та бажанням перетворити Україну на сильну та щасливу державу, в якій не повинно бути місця корупції та договорнякам, занадто заважають зашкарублій системі й місцевим бонзам. Тому їм погрожують, їх б'ють, обливають зеленкою і сірчаною кислотою, їхні машини мінують. Їх просто ліквідовують, коли громадські діячі аж занадто не дають жити...

Атака на проукраїнських активістів останнім часом набула критичних масштабів. У травні в столиці до ветерана АТО, захисника Донецького аеропорту Дмитра Вербича причепилася компанія з трьох хлопців і двох дівчат. У результаті Дмитро отримав колото-різані рани. Поліція відкрила провадження за статтю «хуліганство». До слова, одна дівчина з компанії виявилася дочкою чиновника з Міноборони, яка відбулася умовним терміном...

У селищі Есхар на Харківщині 5 червня знайшли повішеним 23-річного активіста — захисника навколишнього середовища Миколу Бичка. За словами місцевих жителів і правозахисників, розслідування якісно не проводиться, а версія вбивства взагалі не відпрацьовувалася...

Одеса. Червень. Двоє невідомих напали на лідера одеського Автомайдану Віталія Устименка, розбивши йому голову і поранивши стегно. Раніше його вже били після засідання суду щодо обрання запобіжного заходу меру Одеси Геннадію Труханову...

Колишній лідер одеського «Правого сектора» Сергій Стерненко тричі зазнавав насильства. В останній раз, обороняючись, він убив нападника. І хоч Сергій неодноразово просив поліцію надати охорону, йому було відмовлено нібито на тій підставі, що він є свідком кримінального злочину і визнає, що завдав тілесних ушкоджень одному з нападників, які призвели до летального результату...

Рік тому в Одесі біля дверей власного будинку побили активістку, учасницю експертної комісії групи з розслідування «справи 2 травня» Світлану Підпалу. А в Харкові минулого року напали на Дмитра Булаха — засновника і голову громадської організації «Харківський антикорупційний центр», яка веде власне розслідування щодо розподілу землі в першій столиці. Восени того ж року був побитий активіст цієї ж організації Євген Лисичкін, результатів розслідування у справі якого досі немає...

(Закінчення на стор. 2)

АКТИВНІ «МІШЕНІ»

КОНТЕКСТ

Юлія ТИМОШЕНКО:
«Досить захищати власні посади.
Захищайте людей і країну!»

Лідер ВО «Батьківщина» Юлія Тимошенко звернулася до президента, силових структур та РНБО з вимогою негайно відреагувати і вжити заходів для боротьби з політичним тероризмом, що відбувається в Україні.

«Кримінал просто карає людей за те, що вони не хочуть жити за бандитськими законами. Цей кримінал не боїться ні силових структур, ні влади. Країна потроху сповзає в некерованість», — написала вона на своїй сторінці в «Фейсбуці».

Коментуючи зухвале вбивство ветерана АТО Віталія Олешка (позивний «Сармат») у Бердянську і напад на громадську активістку Катерину Гандзюк у Херсоні, лідер партії зазначила, що ці події свідчать: зараз в Україні ніхто і ніде не може відчувати себе в безпеці.

Також вона нагадала про те, що минулого тижня жертвою політичного тероризму став громадський активіст, волонтер, голова фракції

«Батьківщина» в Кам'янській міській раді на Дніпропетровщині Віталій Чернявський.

«Його автомобіль підірвали. Зараз наш товариш і колега перебуває в лікарні у важкому стані», — повідомила політик.

Крім того, зазначила лідер партії, в Одеській області вантажівка цілеспрямовано протаранила авто лідера місцевого Руху Михайла Кузаконя. Він і журналіст Григорій Козьма дивом залишилися живими.

«І цього ж дня прокуратура заявила, що не знайшла ознак теракту в убивстві журналіста Павла Шеремета... Просто немає слів. А що ж це було? Розвага?»

Замість того щоб розслідувати злочини проти своїх громадян і дбати про безпеку в країні, влада і правоохоронні структури докладно коментують, кому це могло бути вигідно і хто їх хоче таким чином дискредитувати. Тут страждають і гинуть невинні люди, а вони переймаються лише власною репутацією», — обурилася керівник ВО «Батьківщина».

За словами Юлії Тимошенко, «президент остаточно відмовився від критеріїв професіоналізму в силовій кадровій політиці і перейшов на критерії особистої відданості».

«Принаймні про це свідчать останні кадрові призначення», — сказала вона.

Результатом такої кадрової політики є те, що країна — некерована, підкреслила лідер партії.

«Йдеться вже не про окремі «інциденти», а про пряму загрозу національній безпеці. Я вимагаю негайної реакції президента, силових структур і РНБО на останні події. Досить захищати власні посади! Захищайте людей і країну!» — закликала Юлія Тимошенко.

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
3 грн 50 коп.

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Минулого тижня атаки на активістів набули масштабу епідемії. 31 липня в сусідніх південних областях України відбулися одразу два напади на громадських діячів. У Бердянську був убитий ветеран АТО Віталій Олешко з позивним «Сармат», який боровся з корупцією в регіоні. А в Херсоні облили сірчаною кислотою співробітницю міськради і відому в місті проукраїнську активістку, волонтера Катерину Гандзюк.

В Одесі 2 серпня невідомі скоїли замах на голову міського відділення «Народного Руху України» Михайла Кузаконя і журналіста Григорія Козьму. В машину, в якій вони перебували, на величезній швидкості влетіла вантажівка. Активіст і журналіст встигли вискочити з авто. Після цього Козьма відкрив вогонь із травматичного пістолета по нападникам, проте їм вдалося втекти.

Цього ж дня в Кам'янському Дніпропетровської області серед білого дня була підірвана машина волонтера і громадського активіста Віталія Чернявського, який зараз перебуває у важкому стані...

Складається враження, що атаки на активістів відбуваються виключно на південному сході України. Тому не дивно, що деякі експерти, а слідом за ними і політики, включаючи генпрокурора, побачили в нападах на громадських діячів дестабілізуючу руку Кремля (мабуть, спеціально впроваджує корупціонерів і негідників у всі вертикалі влади).

Цього «замовника» до відповідальності залучити не вийде, а виконавців завжди можна призначити з числа колишніх учасників доброботів, які вже кілька років піддаються з боку влади активній дискредитації. Такі справи швидко закривають і забувають, чого, мабуть, якраз і треба справді зацікавленим в затишній ротів активістам — місцевим політикам, корупціонерам, нечистим на руку правоохоронцям, представникам бізнесу, які не гребують нічим заради досягнення своїх цілей. Вони звикли працювати у зв'язці, і зародження громадянського суспільства їх абсолютно не влаштовує. Особливо напередодні виборів, коли вони по-хазяйськи вже намітили, як правитимуть у своїх регіонах далі.

Міжнародні організації б'ють на сполох щодо збільшення кількості атак на активістів, закликаючи правоохоронні органи нарешті проводити якісні розслідування і притягнути до відповідальності тих, хто замовив і скоював злочини. Вони розуміють, що атаки — сигнал для суспільства про те, що небезпечно займати активну громадянську позицію.

Однак надія на силовиків досить слабка, адже саме ця система зтягує розгляд справ. Тому меседж міжнародних організацій, ймовірно, сьогодні більше спрямований до українців. І означає він тільки одне: не дайте повернути в небуття справи щодо нападу на активістів, домагайтеся правди. Ставайте справжнім громадянським суспільством. І тоді ви матимете і справедливий суд, і ефективні правоохоронні органи, і нормальну владу.

Антоніна
МІРОШНИЧЕНКО

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

«Краща практика захисту — це ефективна робота правоохоронної системи»

Тетяна ПЕЧОНЧИК,
голова правління
українського Центру
інформації з прав людини:

«Революція Гідності дала старт розвитку громадянського суспільства. Багато людей стали активніше впливати на процеси у своїх регіонах: ламати корупційні схеми, боротися з екологічними загрозами або незаконними забудовами. Виявляючи свою громадянську позицію, вони зіткнулися з фізичним насильством: нападами і навіть вбивствами.

Безумовно, атаки на активістів відбувалися і раніше. Однак нинішня активізація має кілька причин. Одна з них — наближення виборів. З огляду на те, що всі напади були здійснені в регіонах, не виключено,

що місцеві політичні рухи долучилися до передвиборної боротьби і шляхом насильства намагаються усунути перешкоду, якою для них є громадські діячі.

У південно-східному регіоні, де також неодноразово нападали на активістів, котрі займають проукраїнську позицію, існують різні проросійські рухи, які можуть бути до цього причетні.

За великою кількістю фактів, нами зафіксованих, не відбувається ефективного розслідування, виконавці і замовники нападів не притягаються до відповідальності. Ціна злочину проти громадських діячів для них невисока, адже вони впевнені у власній безкарності.

Краща практика захисту активістів — це відсутність корупції в усіх гілках влади та ефективна робота правоохоронної системи. Але, на жаль, в Україні ні судова, ні антикорупційна реформи, ні реформа

правоохоронних органів на даний момент не дають серйозних результатів. Тому в нашій країні кожна людина, що зазнала нападу, навряд чи може розраховувати на належне розслідування і захист.

Активісти ж у цьому аспекті більш уразливі, адже саме вони першими виходять на боротьбу з несправедливістю. Тому задля безпеки правозахисників, до яких належать і громадські діячі, двадцять років тому ООН ухвалила «Декларацію про право і обов'язки окремих осіб, груп і органів суспільства заохочувати і захищати загально визнані права людини та основні свободи».

Міжнародні організації стежать за тим, що відбувається в Україні. Випадки нападів на активістів потрапляють у моніторингові доповіді — звіти ООН, ОБСЄ. Такі резонансні, як вбивство Ноздровської або замах на Катерину Гандзюк, безумовно, викликають реакцію».

Олесь ДОНІЙ,
президент
громадської організації
«Центр дослідження
політичних
цінностей»:

«Я не впевнений в тому, що напади на активістів, що відбуваються останнім часом, об'єднані в єдиний сценарій і що за ними стоїть єдиний замовник. Думаю, ситуація дещо інша. Об'єктивно зростає агресія в суспільстві, однак вона посилюється бездіяльністю влади.

Саме безкарність провокує зростання розправ із політичними, економічними і навіть побутовими опонентами сірчаною кислотою або пістолетом. Це ланцюгова реакція,

яка повинна бути розірвана і врегульована з центру.

Але цього не відбувається, тому за посилення епідемії насильства відповідальність повинні нести правоохоронні органи, які не впоралися зі своїм завданням. Тому напади на активістів об'єднує не замовник, а бездіяльність влади.

Майдан підштовхнув частину суспільства до самодостатності та дієвості в боротьбі за справедливість. Люди із загостреним почуттям справедливості і є першими мішенями не тільки в Києві, а й у регіонах. І окремі розслідування з подальшим покаранням винних за напади на регіональному рівні не зупинять хвилю насильства. Допоможе в цьому лише знакова подія, якою є розкриття вбивств на Майдані, розслідування

котрих із якоїсь причини цілеспрямовано саботується владою, що і запустило маховик посилення агресивних дій стосовно громадських активістів.

У дестабілізації ситуації в Україні зацікавлена і Росія. Але з нинішньою владою країна-агресор, по суті, вже домоглася своєї мети.

Кожний випадок атаки на активістів потрібно дуже серйозно розслідувати. У справі з Катериною Гандзюк, ще тоді, коли не було жодних зачіпок, генпрокурор уже побачив у нападі на активістку руку Кремля.

На жаль, подібні заяви можуть дискредитувати саму ідею боротьби з РФ, як у казці про хлопчика і вовків. Завдання ж влади — не говорити про скоєний злочин, а розкривати його».

Вічнозелений долар в останні тижні почав рости, подолавши в продажу позначку 27. І все б нічого, якби девальвація традиційно розпочалася в осінньо-зимовий період. Але нинішній стрибок стався саме влітку, коли зазвичай нацвалюта зміцнюється. Експерти, опитані «ВВ», вважають, що до кінця року «зелений» може подорожчати до 30 гривень. Але й це, на жаль, не межа...

Курсові стрибки в Україні звикли пояснювати чим завгодно — найчастіше ненаданням траншу МВФ і сезонними факторами. Нинішню девальвацію гривні НБУ пояснює в тому числі активним перерахуванням компаніями дивідендів за кордон (з початку липня з цією метою було куплено майже 300 млн дол.) і виходом нерезидентів із облігацій внутрішньої держпозики (з початку минулого місяця обсяг ОВДП у портфелях нерезидентів скоротився майже на 1,3 млрд грн).

Також у нацрегуляторі вважають, що на курсову динаміку вплинули значні обсяги повернення ПДВ наприкінці липня, що призвело до скорочення вільного продажу валюти. Не обійшли увагою в НБУ й збільшення попиту на готівку валюту, зокрема з боку аграрного сектора у зв'язку із розпалом жнив.

Президент Українського аналітичного центру Олександр ОХРИМЕНКО розповів «ВВ» про те, що ані відсутність траншу від МВФ, ані попит на валюту з боку імпортерів не є головними причинами нинішнього слабшання гривні. Він нагадав, що в минулому році Фонд так само відмовив нашій країні в наданні чергової порції кредитних грошей. І нацвалюта тоді не девальвувала, а навпаки, ревальвувала.

Експерт констатує, що, звісно, можна частково погодитися з ростом попиту на валюту з боку імпортерів як причиною девальвації. Але тоді незрозуміло, чому так різко й чому саме в липні.

«Імпорт України в цьому році справді виріс у грошовому еквіваленті на 14%, однак водночас експорт збільшився на 12%. Тому зростання попиту на валюту з боку імпортерів мало б хоча частково компенсуватися зростанням експортної виручки», — пояснює він.

Також Олександр Охріменко має сумніви щодо того, що причиною девальвації стало скуповування валюти нерезидентами, які погасили гривневі ОВДП. Адже за липень загальний обсяг погашення гривневих ОВДП нерезиден-

тами становив 1,3 млрд грн, а це не така сума, яка здатна розгойдати валютний ринок. Та й скуповування валюти експортерами в результаті відшкодування ПДВ — щось із серії фантастики.

«Експортери самі продають експортну виручку. Навіщо їм скуповувати валюту, якщо вони самі її отримують, поставляючи товари на експорт? За це можна було б покласти провину на імпортерів, але імпортерам в Україні ПДВ не відшкодовують», — уточнив він.

На думку Олександра Охріменка, головною причиною слабшання гривні стало збільшення Нацбанком довгої валютної позиції, в результаті чого банки мають змогу купувати більше валюти в свої портфелі. Другою причиною девальвації є активне скуповування «зелених» Мінфіном, щоб згодом держава могла розрахуватися за зовнішніми боргами. Також зростання долара провокують валютні спекуляції, що активізувалися на тлі розмов про девальвацію.

Своєю чергою голова Комітету економістів України Андрій НОВАК вважає, що нинішня девальвація гривні є штучною.

«Тому що понад два роки немає жодних причин для падіння курсу національної валюти. Штучна девальвація відбувається за запланованим урядом сценарієм. Це вони відкрито заклали в головному фінансовому документі країни на 2018 рік, визначивши середньорічний курс долара на рівні 29,3 грн, а курс на кінець року — 30,1 грн», — розповів він у коментарі «ВВ».

Експерт пояснив, що у нас збалансована зовнішня торгівля, в Україну регулярно надходить валютна допомо-

га з різних джерел, не лише від МВФ.

«Плюс величезний потік валюти ми маємо завдяки нашим заробітчанами. Минулого року вони надіслали в країну 9,3 млрд дол., а за перше півріччя цього року — вже 5,3 млрд дол. Крім того, у нас плюсовий зведений платіжний баланс, і якби уряд дотримувався курсової стратегії на забезпечення стабільності гривні, то її стабілізація давно б відбулася. Однак влада цього не робить. Вона девальвує гривню, тому що це вигідно», — констатував він.

Фінансовий експерт Олексій КУЩ зі свого боку нагадає, що сировинна природа укра-

ми, а за рахунок інфляції та девальвації. Якщо подивитися на структуру доходів бюджету по фіскальній системі, то ми побачимо, що головний бюджетоутворювальний податок — це ПДВ, нарахований на імпортні товари. Левову частку бюджету забезпечують імпорти і митні збори, і роль курсу гривні в цьому аспекті вкрай важлива. Виходить, що чим вищий долар, тим легше поповнювати держбюджет. І для того, щоб підлатати бюджетні дірки й отримати 10–15 млрд грн, яких бракує, потрібно на 1–2 гривні здешевити нацвалюту. Тому уряд і зацікавлений у тому, щоб гривня

бної моделі, отримавши в результаті курсові коливання.

За словами Олексія Куща, в період відносно високих цін на метал і руду українського виробництва, а також на зерно виникла ілюзія стабільності нацвалюти й правильності обраного урядом курсу. Однак це був всього лише вплив позитивних зовнішніх чинників, виникнення й зникнення яких від українського уряду не залежить, так само як не залежить від нього й поява негативних зовнішніх факторів, які визначають нинішній курс.

«Тому в 2015–2017 роках потрібно було займатися реальними реформами, а не ручним регулюванням економіки. І зараз за таку поведінку настав час розплати. Швидше за все, до кінця літа ми спостерігатимемо деяке курсове затишшя, але незабаром розпочнеться рух гривні до позначки 30. Такий курс ми побачимо або наприкінці цього року, або на початку наступного. Однак це оптимальний сценарій. Якщо ситуація на зовнішніх ринках погіршуватиметься і уряд із НБУ зробить ще кілька хибних кроків, курс може перевищити 30 грн», — додав експерт.

Олександр Охріменко вважає, що подальша поведінка долара прямо залежатиме від політики НБУ. Якщо регулятор виправить свою помилку з довгою валютною позицією і здійснить більш-менш приотомне регулювання ринку, то за допомогою монетарних методів девальвацію вдасться стримати. Але якщо Нацбанк рухатиметься в тому самому напрямку, що й зараз, девальвація лише посилиться і скоро ми побачимо курс 28–30 грн за долар.

Андрій Новак зі свого боку вважає, що до кінця року, як і запланував Кабмін, «зелений» подорожчає до 30 грн.

Водночас Олексій Кущ підкреслив, що «30» — це точка бифуркації. Якщо її буде подолано, то макроекономічні фактори можуть накластися на психологічні, і тоді ситуація може вже розвиватися неконтрольовано.

Олена САФОНОВА

В УКРАЇНІ БЮДЖЕТ ВИКОНУЄТЬСЯ НЕ ЗА РАХУНОК ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ, А ЗА РАХУНОК ІНФЛЯЦІЇ ТА ДЕВАЛЬВАЦІЇ. І ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ПІДЛАТАТИ БЮДЖЕТНІ ДІРКИ Й ОТРИМАТИ 10–15 МЛРД ГРН, ЯКИХ БРАКУЄ, ПОТРІБНО НА 1–2 ГРИВНІ ЗДЕШЕВИТИ НАЦВАЛЮТУ

їнського імпорту й експорту також значно впливає на курс валют.

«І тут справи геть не блискучі. Адже наш сировинний експорт перебуває на низхідних позиціях, а сировинний імпорту, навпаки, зростає. У цьому році експорт руди й зернових скорочується, з металом ситуація дуже хитка. Водночас товари енергетичної групи, незважаючи на літній сезон, коли ціни повинні триматися, дорожчать», — пояснив він «ВВ».

Однак ключовим фактором нестабільності нацвалюти експерт вважає неадекватну бюджетну й економічну політику держави.

«Бюджет виконується не за рахунок зростання еконо-

девальвувала», — підкреслив Олексій Кущ.

Також на курс гривні впливає політика НБУ.

«Відмова від системного курсоутворення й перехід на інфляційне таргетування добрі для держав, які подолали високі темпи інфляції, перебувають у стійкій фазі економічного зростання й розв'язали фундаментальні інституційні проблеми. Такі країни піддаються інфляційному таргетуванню й можуть відправляти свій курс у вільне плавання. З огляду на те, що Україна ще в 2015 році мала галопуючу інфляцію на рівні 44%, переводити її на вільний курс було величезною авантюрою з боку НБУ», — констатував експерт.

У зв'язку із високою долари-зацією української економіки було б логічно ввести перехідний період із встановленням курсового коридору, який свого часу застосовувався для нових членів ЄС, оскільки їхні слабкі нацвалюти не були адаптовані до сильної загальноєвропейської. Такий коридор, як правило, встановлюється на 5–7 років. Однак в Україні відмовилися від поді-

ГРИВНЯ СЛАБШАЄ З КІЛЬКОХ ПРИЧИН. ПЕРША З НИХ — ЗБІЛЬШЕННЯ НАЦБАНКОМ ДОВГОЇ ВАЛЮТНОЇ ПОЗИЦІЇ, В РЕЗУЛЬТАТІ ЧОГО БАНКИ МАЮТЬ ЗМОГУ КУПУВАТИ БІЛЬШЕ ВАЛЮТИ В СВОЇЙ ПОРТФЕЛІ. ДРУГА — АКТИВНЕ СКУПОВУВАННЯ «ЗЕЛЕНИХ» МІНФІНОМ, ЩОБ ЗГОДОМ ДЕРЖАВА МОГЛА РОЗРАХУВАТИСЯ ЗА ЗОВНІШНІМИ БОРГАМИ. ТАКОЖ ЗРОСТАННЯ ДОЛАРА ПРОВОКУЮТЬ ВАЛЮТНІ СПЕКУЛЯЦІЇ

В ТЕМУ

Новий аграрний курс пишуть самі аграрії

У Дніпрі 7 червня була проведена панельна дискусія «Новий аграрний курс України», де фермери, представники аграрного бізнесу, аграрних асоціацій та спілок ділились один з одним думками, а також напрацьовували пропозиції. Формування відповідної законодавчої бази вже розпочато.

Новий аграрний курс країни пишуть самі фермери! Зараз держава підтримує в основному великих виробників. У минулому році з 4 мільярдів гривень дотацій, виділених державою, більшу частину отримали саме вони. Зараз починається формування нової аграрної програми, яка вже невдовзі буде представлена по всіх напрямках — тваринництво, переробка, органічна продукція.

Велика увага в законодавчій роботі на панельній дискусії приділялася створенню та легалізації саме сімейних фермерських господарств. Так, у парламенті розроблено понад 10 законопроектів, якими ці господарства вводяться в правове поле, їм надаються преференції від пенсійного забезпечення до державної підтримки, вони отримують землю для обробітку, полегшується податковий режим тощо.

Основою нового аграрного курсу має бути сім'я та розвиток села і сімейних фермерських господарств. Сьогодні майже 4,5 мільйона селян працюють в одноосібних господарствах, однак вони, виробляючи аграрну продукцію, зокрема 80% молока, займаючись рослинництвом, садівництвом, тваринництвом, не мають статусу сільгоспвиробника. А відтак — не сплачують податки, не наповнюють місцеві бюджети, не можуть отримати бюджетну підтримку та кредити, компенсацію відсотків за кредитами... Так не має бути! Держава повинна законодавчо допомогти одноосібникам увійти в правове поле.

Якщо щороку в кожному селі виникатиме хоча б одна сімейна ферма, то за три роки буде стільки робочих місць, скільки Україна створила в сільськогосподарській сфері за 26 років незалежності. А створення великої кількості сімейних фермерських господарств, які працюватимуть на землі, автоматично вирішить питання обігу землі в Україні.

Політика держави має бути спрямована не на продаж, а на придбання землі селянами

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА

Запровадження ринку землі для України є доленосним рішенням. З одного боку, необхідність вирішення цієї проблеми назріла і для задоволення соціальних потреб селян, для розвитку малого і середнього підприємництва, для макроекономіки, екології, глобального позиціонування України. З іншого боку, ціна помилки надто велика. Про це у своєму блозі на інтернет-порталі «Лівий берег» пише народний депутат України від ВО «Батьківщина» **Вадим ІВЧЕНКО**.

Палким прихильникам відкриття ринку землі нагадаю: саме український народ завдяки зусиллям проукраїнських політиків, вчених Національної академії аграрних наук наділив селян землею. Земля сільськогосподарського призначення приватизована лише селянами з метою забезпечення їхнього ефективного господарювання. Ще раз наголошую — саме господарювання, а не перепродажу будь-кому.

У 1990-ті таким чином приватизувалися заводи та фабрики. Трударям роздавали ваучери і казали, що вони тепер стали справжніми власниками і можуть робити з цими ваучерами що завгодно. Чим все це завершилось? Приблизно за декілька років всі підприємства були викуплені грошовитими підприємцями або просто відібрані бандитами. Ваучери продавали за пляшку горілки, за кілька рублів, адже тоді в країні вирувала економічна криза і людям потрібні були хоч якісь кошти.

Час іде, і сьогодні, коли знову Україна переживає величезну економічну та політичну кризу, питання продажу землі вкотре порушили і активно розкручують. Хоча так звані лобісти відміни мораторію ведуть мову не про покращення умов господарювання селян, а лише про реалізацію їхніх прав на продаж землі. Мова йде про власника, а не про господаря землі! Селянина підштовхують до продажу ресурсу, на якому господарюватимуть інші особи. Хоча насправді доходи селян від оренди чи навіть продажу землі залежать не від відміни мораторію, а від чесної

поведінки бізнесу, на яку ті ж таки селяни не впливають, та на це й сподіватись не варто.

А влада — усвідомлено або ні — підтримує політику агрохолдингізації сільських територій. Їй байдуже, що безконтрольне розростання холдингів як хижачького економічного явища вихолощує соціальну спрямованість мети земельної реформи в Україні.

Фактом є і те, що в країні відсутні офіційно зареєстровані агрохолдинги. Існує корпоративна участь та оформлення бізнесу на довірених (а іноді і підставних) осіб окремих сільськогосподарських підприємств. І останнім часом юридичними службами агрохолдингів масово реєструються все нові фермерські господарства.

Нагадаю, що указом президента України 1994 р. формування агрохолдингового бізнесу заборонялося. Хоча на практиці указ не виконувався. Але з 2006 року після ухвалення змін до Земельного кодексу України щодо заборони продажу земель сільськогосподарського призначення ситуація почала розвиватись в іншому напрямку.

Досвід Аргентини, Бразилії, інших не дуже благополучних країн засвідчує, що коли 1–2% латифундистів контролюють близько половини сільськогосподарських угідь, у держави з'являються значні як соціальні, так і економічні проблеми

реформою самоврядності, формування у кожному селі корпоративних об'єднань співвласників землі та інших об'єднань, що сприяють збереженню сіл. Така практика має місце у розвинутих країнах.

Потрібна пріоритетна підтримка політики держави, спрямована не на продаж, а на придбання землі селянами. Отже, в умовах різного розуміння мети запровадження ринкового обігу земель потрібно сім раз відміряти, перш ніж різати!

Маємо усвідомлювати відповідальність перед нащадками за свої села, свою землю, за можливість гідного майбутнього українців.

Розпоряджаючись наділеною землею, селянам слід пам'ятати про весь народ України, а також про національну безпеку. Звідси має прийти і розуміння ціни помилки, яка може бути надто великою у питаннях ринку землі і для селян, і для народу України в цілому. Очевидно, що це і є підґрунтям для надання пропозицій владі щодо проведення відповідного референдуму заради зваженого ухвалення цього доленосного рішення, виправлення попередніх помилок. Але при цьому слід у повному об'ємі проінформувати населення про стан та сутність справи. Як правило, народ не помиляється!

Олігархи лобіюють зміни до законодавства з метою легалізації продажу прав оренди землі, прав на суборенду без згоди селянина — власника землі. Гроші, отримані в результаті таких махінацій, проходять у тому числі й повз сільські бюджети.

Назріли і питання про узгодженість адміністративно-територіальної реформи з

реформою самоврядності, формування у кожному селі корпоративних об'єднань співвласників землі та інших об'єднань, що сприяють збереженню сіл. Така практика має місце у розвинутих країнах.

Маємо усвідомлювати відповідальність перед нащадками за свої села, свою землю, за можливість гідного майбутнього українців. Розпоряджаючись наділеною землею, селянам слід пам'ятати про весь народ України, а також про національну безпеку. Звідси має прийти і розуміння ціни помилки, яка може бути надто великою у питаннях ринку землі і для селян, і для народу України в цілому. Очевидно, що це і є підґрунтям для надання пропозицій владі щодо проведення відповідного референдуму заради зваженого ухвалення цього доленосного рішення, виправлення попередніх помилок. Але при цьому слід у повному об'ємі проінформувати населення про стан та сутність справи. Як правило, народ не помиляється!

(За матеріалами наукової доповіді доктора економічних наук, професора, академіка НААН України В. М. Жука «Обіг земель сільськогосподарського призначення в селозберігаючій моделі аграрного устрою України»)

ДОСВІД АРГЕНТИНИ, БРАЗИЛІЇ, ІНШИХ НЕ ДУЖЕ БЛАГОПОЛУЧНИХ КРАЇН ЗАСВІДЧУЄ, ЩО КОЛИ 1–2% ЛАТИФУНДИСТІВ КОНТРОЛЮЮТЬ БЛИЗЬКО ПОЛОВИНИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ, У ДЕРЖАВИ З'ЯВЛЯЮТЬСЯ ЗНАЧНІ ЯК СОЦІАЛЬНІ, ТАК І ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ

З України тікає майбутнє. Молодь віддає перевагу закордонним вузам, щоб, отримавши нормальну освіту, мати можливість жити і працювати в благополучних країнах. Працездатне населення, наївшись доскоchu реформами від влади, вважає за краще продати свої руки дорожче. Адже «покращення» фіксують чомусь тільки в уряді та в Держстаті, а от у реальному житті українці спостерігають лише погіршення, спровоковані антисоціальною політикою влади. Згідно з даними ООН, до 2050 року населення нашої країни може скоротитися на 18%. І нас буде всього 36 мільйонів.

З огляду на вивмивання саме працездатного населення, в Україні переважно залишаться люди похилого віку і діти.

Із валізою — на виїзд!

В ТЕМУ

Українці назвали топ-10 країн для еміграції

Згідно з опитуванням Київського міжнародного інституту соціології (КМІС), українці, які готові виїхати з країни, віддають перевагу Польщі. Там хочуть осісти 36% респондентів.

Побачити другу батьківщину в Чехії готові 12%, а в Німеччині — 11%. До Росії хотіли б виїхати 7% потенційних мігрантів. До Італії та Канади з метою тривалого перебування збираються відправитися 5% і 3% респондентів відповідно.

Угорщину та Францію вибрали по 2%. Замикає десятку найпопулярніших країн Ізраїль (1%).

На інші країни вказали не більше 1% респондентів.

Не визначилися з місцем переїзду 16% опитаних, ще 6% не змогли відповісти.

Опитування проводилося з 3 по 20 квітня 2018 року по всій Україні. Методом особистого інтерв'ю опитано 4005 респондентів у 110 населених пунктах. Статистична похибка вибірки не перевищує 2,3%.

ДО РЕЧІ

У Міжнародній організації праці констатують, що більшість українців з вищою освітою погоджуються на низькокваліфіковану роботу в Польщі, Чехії, Словаччині. Так, 39,2% мігрантів виконують елементарну роботу, 24,7% — займаються ремеслом, 16,5% — працюють у сфері продажів і послуг.

Трудова міграція стає однією з ключових проблем в Україні. Згідно з даними Держстату, за кордоном на даний момент працює орієнтовно 5,5 млн наших співвітчизників. Однак за альтернативними даними, українських заробітчан — 8-9 млн.

Здавалося б, якщо ми прагнемо до євроінтеграції, то повинні пожинати в тому числі і її гіркі плоди. Адаже ні для кого не секрет, що громадяни країн Балтії з великим задоволенням залишають батьківщину, щоб знайти роботу в багатших країнах ЄС. Як не крути, людина шукає те місце, де їй буде краще.

Міграційні процеси торкнулися і нашого найближчого європейського сусіда — Польщі, чий громадяни їдуть до Австрії і Німеччини — туди, де платять більше. Відповідно, керівництво цієї країни, передбачаючи брак робочих рук, стимулює приплив українських мігрантів. Так, згідно з даними польського видання Money.pl., станом на кінець 2017 року в країні було

1,45 млн офіційно зареєстрованих українських робітників.

На сьогоднішній день українські мігранти становлять 4% населення країни і 4-6% її робочої сили. Кожен десятий житель Вроцлава — четвертого за кількістю населення міста Польщі — українець.

При цьому наплив наших співвітчизників зовсім не дратує місцевих жителів. Воно

в ЄС, українці є прекрасною ширмою, щоб не приймати біженців із Сирії та Лівії, як їх зобов'язують загальноєвропейські правила. Тому не дивно, що польський уряд намагається створити максимально комфортні умови для українців, щоб вони згодом затрималися в країні якщо не назавжди, то надовго. Так, була спрощена видача робочих віз, введений формат «дозволу на

кваліфікованим робітникам із шести країн — України, Вірменії, Білорусі, Грузії, Молдови та Росії — вже після 2,5 років легальної роботи в країні отримати право на постійне проживання з можливістю запрошення членів своїх сімей на постійне проживання в Польщі.

Однак якщо країни східного блоку бачать в нас і інших державах пострадянського про-

фікованих робітничих кадрів, теж не спрацює. Адаже чому українці залишають батьківщину? Соціологічні дослідження говорять про те, що кожен третій українець, який замислюється про еміграцію, основною її причиною називає низький рівень зарплати. Також спонукають подумати про зміну місця проживання невпевненість у завтрашньому дні, умови ведення бізнесу, а також бажання забезпечити гідне майбутнє своїм дітям.

Українські зарплати, на відміну від цін, справді далекі від європейського рівня. Так, згідно з даними OECD (Організація економічного співробітництва і розвитку. — Прим. ред.), середня щорічна зарплата в Польщі в 2017 році становила близько 13,5 тис. дол., в Португалії — 17 тис. євро, в Іспанії — 28 тис. євро. Якщо ж виходити з даних нашого Держстату, українець отримує в середньому близько 3820 дол. на рік. Експерти єдині в думці: трудову міграцію можна зупинити лише тоді, коли зарплати українців досягнуть хоча б 70-75% від польського рівня. Для цього потрібно проводити реальні реформи, метою яких буде справжнє зростання добробуту населення і реальна євроінтеграція. А якщо вдасться це забезпечити, то в українців з'явиться і впевненість у завтрашньому дні, і бажання жити в країні. Але чи здатна нинішня влада піклуватися про людей?

Аріна МАРТОВА

ЗА ДАНИМИ ПОЛЬСЬКОГО ВИДАВАННЯ MONEY.PL., СТАНОМ НА КІНЕЦЬ 2017 РОКУ В КРАЇНІ БУЛО 1,45 МЛН ОФІЦІЙНО ЗАРЕЄСТРОВАНИХ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ. НА СЬОГОДНІШНІЙ ДЕНЬ УКРАЇНСЬКІ МІГРАНТИ СТАНОВЛЯТЬ 4% НАСЕЛЕННЯ КРАЇНИ І 4-6% ЇЇ РОБОЧОЇ СИЛИ

й зрозуміло: адже українці — працелюбні, толерантні і здатні швидко вбирати нову інформацію. При цьому отримують вони на порядок менше, ніж поляки. Особливо наші сусіди тішаються схожістю культур. З огляду ж на міграційну кризу

роботу» за типом S, який максимум у семиденний термін видається місцевим органом самоврядування (старостою) за заявою роботодавця і працівника. А ще Мінсім'ї, праці і соціалістики Польщі готує законопроект, що дозволяє

стору реальну заміну власним робочим рукам, то, на жаль, мігранти не вважають Україну привабливою для того, щоб осісти, використовуючи нашу територію лише як транзит до ЄС. Тому якщо влада всерйоз не замислюватиметься над тим, як утримати українців, у середньостроковій перспективі на вітчизняних підприємствах просто нікому буде працювати.

Зрозуміло, що наша країна не піде шляхом Туркменістану і не заборонить виїзд людям молодше 40 років. Насильство тут не допоможе. Однак і бажання прем'єр-міністра Гройсмана зупинити трудову міграцію за допомогою поліпшення підготовки квалі-

УКРАЇНСЬКІ ЗАРПЛАТИ, НА ВІДМІНУ ВІД ЦІН, СПРАВДІ ДАЛЕКІ ВІД ЄВРОПЕЙСЬКОГО РІВНЯ. ТАК, ЗГІДНО З ДАНИМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РОЗВИТКУ, ЩОРІЧНА СЕРЕДНЯ ЗАРПЛАТА В ПОЛЬЩІ В 2017 РОЦІ СТАНОВИЛА БЛИЗЬКО 13,5 ТИС. ДОЛ., В ПОРТУГАЛІЇ — 17 ТИС. ЄВРО, В ІСПАНІЇ — 28 ТИС. ЄВРО. ЯКЩО Ж ВИХОДИТИ З ДАНИХ НАШОГО ДЕРЖСТАТУ, УКРАЇНЕЦЬ ОТРИМУЄ В СЕРЕДНЬОМУ БЛИЗЬКО 3820 ДОЛ. НА РІК

Іноземні шпигуни без запрошення з'являлися в Сан-Франциско й Кремнієвій долині впродовж довгих років. За словами колишніх співробітників американських спецслужб, сьогодні це відбувається навіть частіше, ніж будь-коли. Насправді, попереджають вони, з огляду на зростаючу агресивність Росії та Китаю, а також на концентрацію тут провідних світових науково-технічних компаній зараз на західному узбережжі спостерігається повномасштабна епідемія шпигунства. І найбільше непокоїть те, що багато хто з цілей не готові відбивати загрозу.

На відміну від східного узбережжя, тут іноземні розвідувальні операції не так зосереджені на збиранні дипломатичних секретів, політичних відомостей або військових планів. Як говорять колишні співробітники спецслужб, відкрита, експериментальна, космополітична робота й бізнес-культура Кремнієвої долини сприяли між іншим появі нового, м'якого, «нетрадиційного» типу шпигунства, коли зусилля з пошуку націлені здебільшого на комерційні таємниці й технології.

«Це дуже тонка форма збирання розвідданих, яка більше пов'язана з бізнесом і орієнтована на нього», — так один із моїх співрозмовників описав діяльність іноземних агентів.

Разом із тим це економічне шпигунство всюдисуще. Тут шпигуни «є дуже крупною складовою повсякденного середовища», додала ця людина.

За словами іншого експертів спецслужб, нещодавно аж 20% розвідувальних справ, пов'язаних із інтелектуальною власністю, одночасно були порушені в Затоці Сан-Франциско (у ФБР відмовилися коментувати цю інформацію. — Прим. авт.).

На західному узбережжі також поширене політичне шпигунство. Як зазначають інформатори, Китай, наприклад, не залишає спроб вкрасти секрети американських технологій. Водночас у Каліфорнії він активно займається традиційними для політичної розвідки операціями впливу, а також збиранням даних та управлінням прийняттям.

Колишні працівники спецслужб розповіли мені, що китайська розвідка одного разу завербувала співробітника ка-

ліфорнійського офісу сенатора США Діани Файнстайн, і це джерело надавало Китаю інформацію про місцеву політику. (Представник Файнстайн заявив, що офіс не коментує кадрові питання або розслідування, але зазначив, що жоден співробітник Файнстайн у Каліфорнії ніколи не мав доступу до секретної інформації. — Прим. авт.)

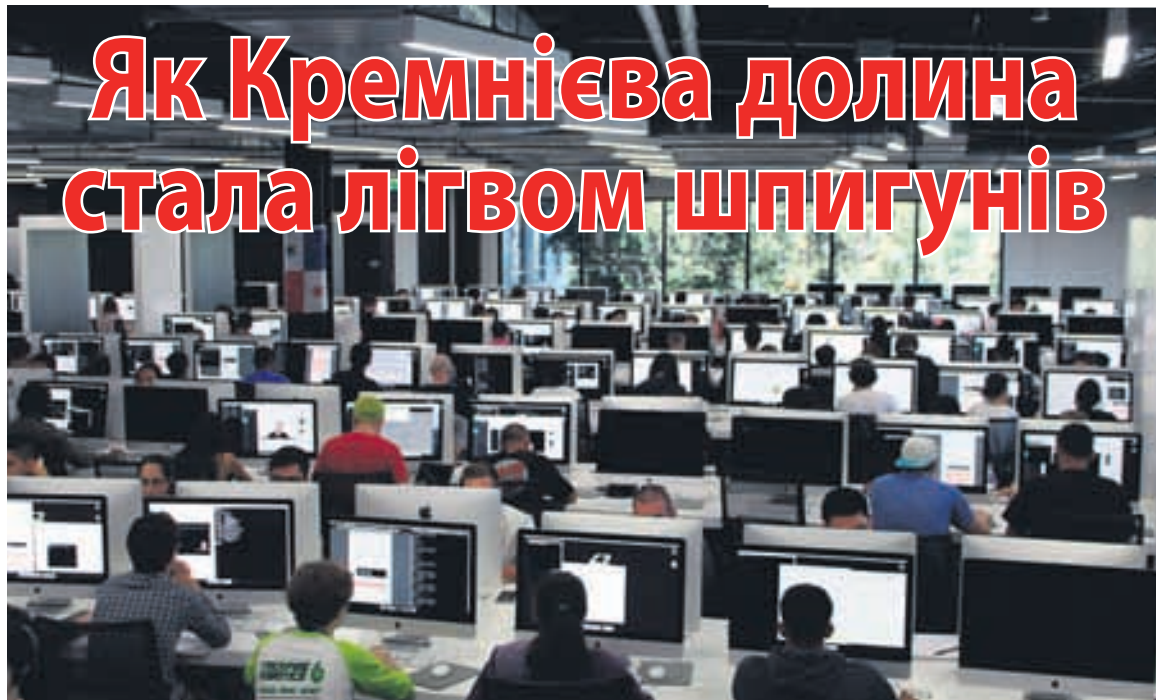
На форумі з безпеки в Аспені, що відбувся нещодавно, директор ФБР Кріс Рей визнав загрозу з боку китайського шпигунства, заявивши, що «Китай із точки зору контррозвідки є найбільшою й найглибше проникаючою проблемою з-поміж усіх, із якими наша країна стикається».

Кілька колишніх співробітників американських спецслужб зауважують, що все ускладнює

БАГАТО ІНОЗЕМНИХ «ЗБИРАЧІВ ІНФОРМАЦІЇ» В КРЕМНІЄВІЙ ДОЛИНІ ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВНИМ БІЗНЕСОМ АБО ДОСЛІДНИМ ІНСТИТУТОМ, А НЕ З ЯКИМось РОЗВІДУВАЛЬНИМ УПРАВЛІННЯМ

той факт, що багато іноземних «збирачів інформації» в Сан-Францискій затоці не є шпигунами в традиційному розумінні цього слова. Вони не працюють на посольства або консульства і можуть бути пов'язані з державним бізнесом або дослідним інститутом, а не з якимось розвідувальним управлінням. Китайські офіційні особи часто улещують (а часом і засипають прямими погрозами) китайських громадян (або громадян США, чії члени сім'ї проживають у Китаї. — Прим. авт.), які працюють або навчаються тут, щоб ті надавали їм цінну технологічну інформацію.

Як Кремнієва долина стала лігвом шпигунів

І все ж неясно, чи готова Затока, що славиться своїм лібералізмом, а тепер сумнозвісна навіженим капіталізмом, впертися зі шпигунською ескалациєю. Технологічні фірми, особливо стартапи, не мають стимулів повідомляти про потенційне або реальне шпигунство американським чиновникам, а підприємства й університети найчастіше не знають про загрозу

ті в в Сан-Францискій затоці або добре знайомі з нею. Всі вони просили забезпечити їхню анонімність для більш відкритого обговорення делікатних питань. Інші особи, що працювали в контррозвідці в Затоці від початку 1970-х до середини 2000-х років, погодилися на інтерв'ю під запис.

Як сказав один із колишніх високопоставлених співробітників

приклад, ми зловили когось або отримали відповідну інформацію і хотіли б вивести справу на наступний рівень, а вони не йдуть на контакт, тому що побоюються вірогідних негативних статей у ЗМІ. Це найнеприємніша річ на світі».

Фірми в Кремнієвій долині й надалі применшують або прямо приховують масштаби крадіжок комерційних таємниць і інші факти економічного шпигунства.

«Сказавши, що у вас немає контролю, ви повністю втратите свою цінність в очах акціонерів або інвесторів, — зазначив один із колишніх співробітників спецслужб. — Особливо це важливо, коли ви маєте справу зі стартапами або компаніями середнього рівня, які шукають фінансування. Ви в такий спосіб оголошуєте світові, що не змогли захистити свою інформацію».

Відкрита стартап-культура в Затоці Сан-Франциско також ускладнює роботу контррозвідки США, говорять її колишні співробітники, тому що російським і китайським оперативникам легше проникнути в організацію в обхід будь-яких систем безпеки або місцевої ієрархії. Як зазначив один мій співрозмовник, це трапляється найчастіше в молодих компаніях і стартапах, тому що прагнучи вкрати цінну інформацію або технологію «завжди легше потрапити на перший поверх».

Шпигуни ніколи не залишать Кремнієву долину. З посиленням глобального впливу регіону зростатиме і його магнітоподібне тяжіння для секретних агентів із різних країн. Як сказав колишній співробітник спецслужб США, шпигуни тягнуться до Затоки, «як метелики на світло». Регіон допоможе на десятиліття вперед визначити результат боротьби за світову перевагу, яка зокрема йде між Сполученими Штатами і Китаєм.

Зак ДОРФМАН,
Politico (США)
(Матеріал публікується
зі скороченнями)

КОНТЕКСТ

Китайська розвідка цілеспрямовано вербує інсайдерів

Коли йдеться про економічне шпигунство, китайська розвідка застосовує більш децентралізовану стратегію, ніж Росія.

Китай для досягнення своїх цілей залучає набагато більший «пул» — у хід ідуть безпринципні бізнесмени, полум'яні націоналісти, студенти, мандрівники і т.д. Китайська розвідка також докладає цілеспрямованих зусиль із вербування інсайдерів усередині організацій, чії технології її цікавлять.

Наочним прикладом може бути справа Волтера Лью, місцевого жителя Затоки, який у 2014 році був звинувачений у продажу державному китайському конгломерату дуже

цінної запатентованої формули пігментації, що належить компанії «Дюпон».

Лью був визнаний винним у порушенні закону про економічне шпигунство, прийнятого 1996 року, який посилює покарання за крадіжку в торгівлі в інтересах іноземного уряду.

Сан-Франциско відіграв велику роль у подіях, пов'язаних із цим законом: фактично перший обвинувальний вирок по цьому акту було винесено в Сан-Франциско в 2006 році; перше покарання відповідно до закону було застосоване тут у 2008-му; перший обвинувальний вирок, винесений судом присяжних — у справі Волтера Лью, — прозвучав тут у 2014-му. Показово, що у всіх трьох випадках фігурував Китай.

шпигунства або настільки чутливі до місцевих політичних настроїв, що можуть боятися бути звинуваченими в слідуванні стереотипам, якщо спробують запровадити суворіші захисні заходи безпеки й контролю.

Оскільки Кремнієва долина продовжує захоплювати світ, місцева шпигунська війна стане ще спекотнішою, а її наслідки відгукнуться далеко за межами Північної Каліфорнії.

Цей виклад заснований на докладних інтерв'ю із понад півдюжиною колишніх співробітників розвідувальної спільноти США, що мають досвід контррозвідувальної діяльнос-

спецслужб, «Сан-Франциско — це першопроходець, оскільки тут у першу чергу проявляються зміни в роботі іноземних контррозвідок». Тобто тренди народжуються саме тут. Якщо ми хочемо зрозуміти світ, де Росія й Китай активізують свої шпигунські ігри проти Сполучених Штатів, то нам потрібно звернути увагу на те, що відбувається в Сан-Франциско.

Одне з проблемних питань контррозвідувальної роботи в Затоці — налагодження співпраці з місцевими представниками приватного сектора, особливо в галузі технологій. Як свідчать інтерв'юери, багато випадків економічного шпигунства тут не тільки не доходять до стадії судового переслідування, але й часто залишаються незареєстрованими. І це є одвічним джерелом зіткнення інтересів у Кремнієвій долині.

«Для нас найбільша, посправжньому серйозна проблема в роботі з багатьма з цих компаній полягає в тому, що вони не збираються вдаватися до судового розгляду, — пояснює колишній агент контррозвідки ФБР у Пало-Альто Ларае Кай, який пішов у відставку в 2006-му. — У них буде співробітник, який продасть технологію, скажімо, росіянам або китайцям, і замість того щоб повідомити про це своїм акціонерам або інвесторам, вони просто звільнять його. Так, на-

Зростання числа мігрантів у Іспанії — перевірка для ЄС?

Іспанія замінила Італію як головна країна в Європі, куди прибувають нелегальні мігранти. Для ЄС це шанс перевірити, як працюють його рішення на практиці.

Кількість біженців і мігрантів, які потрапляють до Європи по Середземному морю, знижується. За перші сім місяців цього року до Греції, Італії та Іспанії прибуло загалом 55 тисяч осіб. Це вдвічі менше в порівнянні з тим же періодом минулого року. Такі дані повідомили Міжнародна організація з міграції (IOM) і Європейське агентство з безпеки зовнішніх кордонів Frontex.

Однак міграційні маршрути дійсно змінюються. Цього року Іспанія вперше стала основною країною, куди намагаються потрапити мігранти. За нею йдуть Італія і Греція. Ця тенденція намітилася ще наприкінці 2017 року. Кількість мігрантів в Іспанії безперервно зростала, в Італії — падала.

Однак причина зовсім не в погрозах нового популістського уряду в Римі закрити порти для всіх суден, що доставляють в країну нелегалів. Справа в тому, що Лівія, схоже, все активніше намагається запобігти відправці біженців і мігрантів до Італії на непридатних для плавання надувних човнах. Перспектива повернення до Лівії після того як тебе врятують, мабуть, утримує багатьох від ризикованої поїздки. Спрацьовує фактор залякування. ЄС робить на це ставку вже давно, а не тільки з моменту останнього саміту в червні.

Однак тепер за маршрутом Марокко–Іспанія в західній частині Середземного моря переміщуються не ті шукачі притулку, які до цього спробували щастя в Лівії. За даними марокканського відділення Frontex, переважна

більшість мігрантів, які прибувають до Іспанії на човнах, — з Марокко і Малі. Біженці, які в останні місяці намагалися потрапити в Італію, здебільшого походили з Тунісу і Еритреї.

Напрошується припущення, що марокканська влада давала добрий результат, коли йшлося про те, щоб запобігати переправі мігрантів через протоку між цими країнами. За таке співробітництво Марокко вже понад десять років отримує гроші від Євросоюзу та Іспанії. З одного тільки бюджету ЄС на захист кордону було виділено 70 мільйонів євро. У найближчі роки Марокко та Алжиру планується виділити ще 55 мільйонів субсидій ЄС на посилення прикордонного контролю. Вже більше десяти років іспанська берегова охорона інтенсивно співпрацює і з Мавританією. За цей час кількість мігрантів, що прибувають з африканського узбережжя на Канарські острови, різко знизилася.

Іспанія вже запросила в Євросоюз екстрену фінансову допомогу на будівництво житла для мігрантів. ЄС повинен відразу скористатися моментом і створити перший міграційний центр — це глави держав і урядів на саміті передбачили як добровільну можливість. У таких міграційних центрах мають якомога швидше приймати остаточне рішення про на-

дання статусу біженця. Заявники, які отримали відмову, повинні бути вислані безпосередньо до країн їхнього походження.

Але це в теорії. Практично цей план може зазнати невдачі, оскільки у Іспанії немає договору про зворотний прийом біженців і мігрантів з країнами, звідки вони прибувають, а також тому, що жодна з країн — членів ЄС не прийме біженців, які отримали цей статус в Іспанії. Однак ЄС може принаймні спробувати, щоб подивитися, що вийде на практиці з прийнятих на саміті рішень. Відомий дослідник проблем міграції Геральд Кнаус, який розробив міграційну угоду між ЄС і Туреччиною, радить терміново використовувати зростаючу кількість біженців, що прибувають до Іспанії, як шанс випробувати теорію на практиці.

Однак Іспанія намагається цього уникнути, оскільки ще більше мігрантів спробують переправитися, якщо буде хоча б якась можливість швидко отримати статус біженця в Іспанії і Євросоюзу в новому міграційному центрі. Тож новий політичний конфлікт в ЄС невідворотний, адже Іспанія вимагає «європейського рішення», не уточнюючи при цьому, в чому конкретно воно має полягати.

Франція, Бельгія і Німеччина, своєю чергою, можуть очікувати зростання числа мігрантів. Адже досвід показує, що ті, кому було відмовлено в наданні притулку, часто відправляються з Іспанії на північ — всупереч усім «дублінським регламентам».

Бернд РІГЕРТ
Deutsche Welle (Німеччина)

Північна Корея працює над створенням нових ракет

Отримана останнім часом інформація американської розвідки (зокрема нові супутникові знімки) вказує на те, що у великому науково-дослідному центрі «Санумдон», розташованому в передмісті Пхеньяна, працюють над створенням як мінімум однієї, а можливо, і двох міжконтинентальних балістичних ракет (МБР) на рідкому паливі. Про це повідомили офіційні особи, які зажадали залишитися неназваними, оскільки йдеться про засекречену розвідувальну інформацію.

Ці висновки в черговий раз вказують на те, що на північнокорейських ракетно-ядерних об'єктах триває активна робота, і відбувається це в момент, коли керівництво КНДР погодилося на переговори зі США про скорочення озброєнь. Нові розвіддані не містять вказівок на те, що Пхеньян нарощує свої конструкторські і виробничі потужності й розширює наявний у нього арсенал.

Повідомлення про створення нових ракет з'явилися після новин про можливе існування підприємства зі збагачення урану під назвою «Кангсон», яке працює в Північній Кореї під покривом секретності. Держсекретар Майк Помпео, даючи минулого тижня свідчення в Сенаті, визнав, що північнокорейські заводи «продовжують виробництво матеріалів, що розщеплюються», які використовуються при виготовленні ядерної зброї. Але він відмовився відповісти на питання про те, чи створює Пхеньян нові ракети.

Підприємство «Санумдон» виробляє дві північнокорейські МБР, в тому числі потужну «Хвасон-15», дальність якої дозволяє їй завдати удару по східному узбережжю США. Отримана нещодавно інформація свідчить про те, що в цьому центрі триває робота зі створення як мінімум однієї ракети «Хвасон-15», що підтверджується супутниковими знімками, зробленими в останні тижні Національним агентством геопросторової розвідки США.

«Ми бачимо, що вони ходять на роботу, як і раніше», — сказав один з американських представників.

Виняток становить Сохе — полігон для запуску супутників на західному узбережжі Північної Кореї, де видно, як робітники демонтують стенд для випробування двигунів, виконуючи об'єкту, дану Трампу на саміті.

Однак багато хто з аналітиків і незалежних експертів вважають, що роботи з демонтажу носять в основному символічний характер, оскільки Північна Корея вже провела успішні пуски МБР з рідкими двигунами типу тих, що випробовувалися в Сохе. Більш того, цей випробувальний стенд легко можна відновити протягом кількох місяців.

Підтверджуючи висновки розвідки, незалежні експерти

повідомили про те, що помітили роботи, що проводяться в центрі «Санумдон», які можуть вказувати на будівництво ракет. На знімках із комерційних супутників видно, як на підприємстві щодня приїжджають вантажівки з матеріалами та інші машини. Це свідчить про те, що «ракетне підприємство працює», заявив директор програми з нерозповсюдження ядерної зброї в Східній Азії Джеффри Льюїс з Центру вивчення проблем нерозповсюдження ЯО імені Джеймса Мартіна, що розташований у Монтерей, штат Каліфорнія. Ця некомерційна організація займається аналізом комерційних знімків, які їй постачає фірма супутникової фотографії «Пленет Лебс».

«Підприємство активне. Ми бачимо, як туди привозять морські контейнери, як туди заїжджають, а потім виїжджають машини, — сказав Льюїс про центр «Санумдон». — На цьому підприємстві створюються міжконтинентальні балістичні ракети і ракети-носії».

Деякі офіційні особи і приватні аналітики зі США кажуть, що продовження робіт в північнокорейському комплексі з виробництва ядерної зброї їх не дивує, оскільки Кім на саміті не давав ніяких публічних обіцянок щодо припинення робіт на розкиданих по всій країні численних заводах з виробництва ракетно-ядерної зброї.

Північні корейці «ніколи не давали згоди відмовитися від своєї ядерної програми», сказав експерт по Північній Кореї Кен Гоз, що працює в Центрі військово-морського аналізу. Було б нерозумно розраховувати на те, що вони зроблять це на самому початку переговорів, додав він.

За його словами, головним і спрямовуючим принципом для Кім Чен Ина є «збереження режиму і сімейного правління династії Кімів».

«Ядерна програма, на думку північнокорейців, дає їм засіб залякування США, перешкоджаючи їхнім діям щодо зміни режиму, — стверджує Кен Гоз. — А відмова від ядерного потенціалу зруйнує два основних центри ваги північнокорейського режиму».

Еллен НАКАСИМА,
Джобі УОРРИК
The Washington Post, США
(Матеріал публікується зі скороченнями)

ПЕРЕВАЖНА БІЛЬШІСТЬ МІГРАНТІВ, ЯКІ ПРИБУВАЮТЬ ДО ІСПАНІЇ НА ЧОВНАХ, — З МАРОККО І МАЛІ. БІЖЕНЦІ, ЯКІ В ОСТАННІ МІСЯЦІ НАМАГАЛИСЯ ПОТРАПИТИ ДО ІТАЛІЇ, ЗДЕБІЛЬШОГО ПОХОДИЛИ З ТУНІСУ ТА ЕРИТРЕЇ

Нещодавно стартував черговий чемпіонат України з футболу. За традицією, в суперечці за Суперкубок зішлись дві найсильніші команди країни — «Динамо» (Київ) і «Шахтар» (Донецьк). І теж за традицією, не обійшлося без чергового скандалу.

Цього разу головним діючим «скандалістом» став рефері поєдинку Костянтин Труханов. Він відсторонений від суддівської роботи на чотири матчі за низку грубих помилок, які вплинули на підсумкові цифри на табло. Також рапорт про поєдинок, який арбітр зустрічі має надати протягом доби після матчу, чомусь з'явився тільки через 48 годин...

Залишається лише гадати, скільки ще «веселих» моментів нам доведеться побачити протягом поточного чемпіонату України і скільки ще буде розборок поза футбольним полем, які точно не підсилять український футбол, що й так слабшає з кожним роком.

А якщо додати до цього гучну історію про те, що 35 клубів у різних футбольних лігах України підозрюються в організації та проведенні договірних матчів, то стає зовсім сумно від розуміння того, що рівень вітчизняного футболу стрімко знижується...

Згадуючи торішній футбольний сезон, можна з легкістю перерахувати певну кількість скандальних історій, які не на жарт зіпсували реноме українського футболу. Ось кілька «найяскравіших» із них.

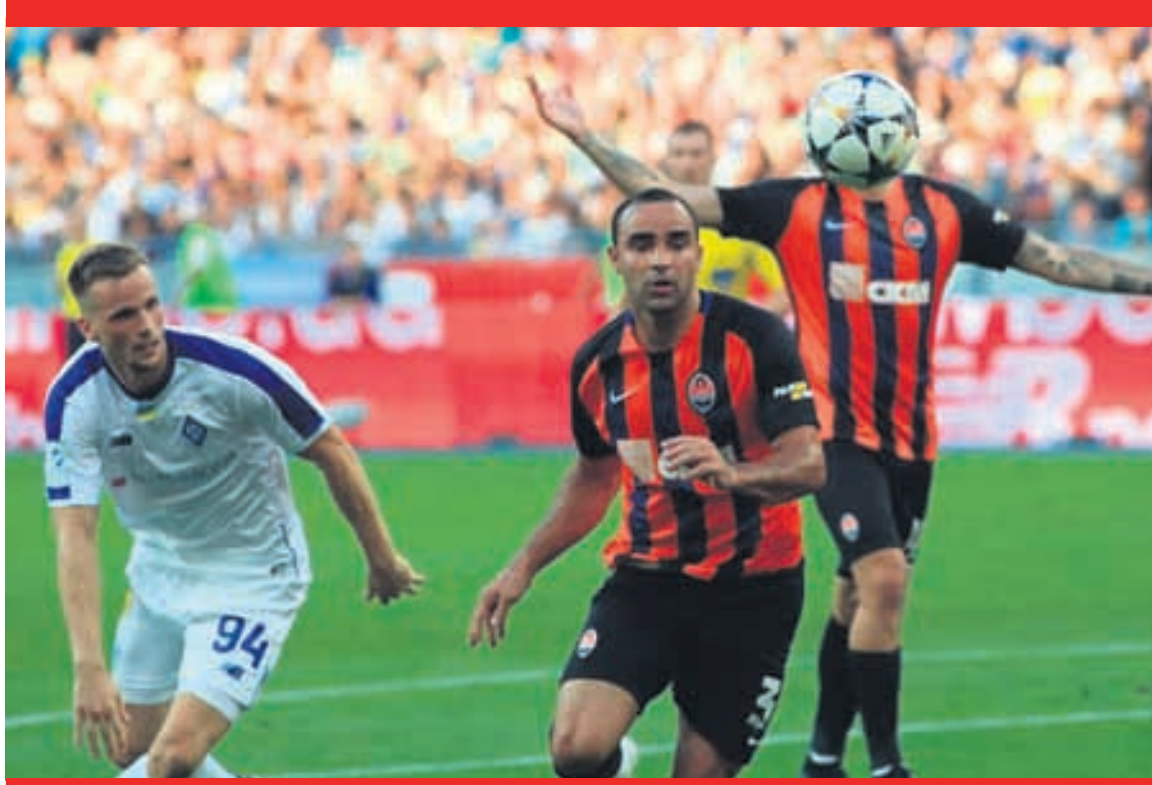
Відразу спливає так званий «Маріупольгейт», який задав тон божевільню всього сезону і значно вплинув на підсумкову розстановку команд у турнірній таблиці. Півроку пекельних розборок, остаточно зіпсовані відносини «Динамо» — ФФУ, «Шахтар» — чемпіон, і заключне всеукраїнське дербі втрачає сенс.

Також однією з гучних історій стала допінгова проба Срни. Хорват мовчав понад півроку, поки не отримав офіційне рішення — 17 місяців дискваліфікації з моменту взяття проби, чималу частину з яких він провів на футбольному полі. Але коли Даріо заговорив, він так і не відповів на більшість по-справжньому важливих питань.

Не варто забувати і про те, як «Шахтар» відмовився виходити на матч з «Олімпіком» у футболках з логотипом Федерації футболу учасників АТО і написом «Мій тато — герой».

ТАКИЙ ФУТБОЛ НАМ НЕ ПОТРІБЕН

ВРАХОВУЮЧИ, ЩО 35 КЛУБІВ У РІЗНИХ ФУТБОЛЬНИХ ЛІГАХ УКРАЇНИ ПІДОЗРЮЮТЬСЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННІ ДОГОВІРНИХ МАТЧІВ, СТАЄ ЗОВСІМ СУМНО ВІД РОЗУМІННЯ ТОГО, ЩО РІВЕНЬ ВІТЧИЗНЯНОГО ФУТБОЛУ СТІМКО ЗНИЖУЄТЬСЯ...

Всі інші клуби УПЛ зробили це хоча б раз. «Шахтар» наполягав, що ФФУ АТО не має жодного стосунку до організаторів змагань, а клуб готовий брати участь в акціях тільки від УПЛ і ФФУ. В результаті «гірники» вийшли на один із матчів в інших футболках, з написом «Пишаємося» — акція була присвячена Дню Збройних сил України. Але ФФУ АТО це не задовольнило...

Дискваліфікація збірної України U-17 з чемпіонату

Європи — це взагалі окрема історія. Співробітники ФФУ і тренерський штаб збірної прогавили дискваліфікацію відразу двох гравців юнацької збірної — Миколи Яроша і Романа Бодні. Хлопці зіграли у вирішальному матчі із Сербією (2:1), завдяки якому наша команда забезпечила собі путівку на Євро. Але за регламентом — це технічна поразка і дискваліфікація...

Можна і далі перераховувати нескінченну кількість роз-

борок, чвар та іншого бруду в українському футболі, але неадекватність скандалів настільки не вкладається в голову, що іноді закрадається божевільна думка — це роблять навмисно. Немає ніяких інформаційних воєн, жорстких протистоянь, істерик — учасники процесу все це придумали, щоб зберегти хоч якийсь глядацький інтерес до подій на футбольному полі.

Ось і матч третього туру між непримиренними суперни-

ками «Динамо» (Київ) і «Шахтар» (Донецьк) став ще одним сумним підтвердженням того, що зараз навіть у грі лідерів чемпіонату набагато більше на футбольному полі брудних інтрижок, підлості й бажання нишком вивести супротивника з ладу, ніж самого футболу. За весь перший тайм жодна з команд не створила справжнього голявого моменту біля воріт суперника. «Динамо», не змінюючи тактики, яку обирає в останніх матчах із «Шахтарем» тренер киян Хацкевич, «окопалось» з перших хвилин біля свого штрафного майданчика, а «гірники», намагаючись виглядати а-ля «Барселона», просто катали перед штрафним киянської команди м'яч, але, на відміну від іспанського гранда, взагалі не створювали гострих ситуацій біля динамівських воріт.

Зате брудної гри, ударів іззаду по ногах, відмашок і симуляцій у першому таймі було хоч греблю гати. На самому початку гри відносини в штрафному майданчику киян почали з'ясовувати Кендзьора і Мораес. Трохи пізніше Бесєдін перевірів на міцність підборіддя Хочолави. Останній «відігрався» на Вербичі, збивши з ніг гравця киянської команди ударом руки. Як завжди, психував і «тиснув» на суддів тренер донецької команди Фонсека. В цілому перший тайм запам'ятався хіба що реакцією вболівальників, коли Степаненко збив із ніг суддю матчу Юрія Можаровського, не помітивши його в спробі відібрати м'яч у когось із гравців «Динамо».

Найцікавіший момент за всі 90 + 6 хвилин матчу стався на початку другого тайму. Вболівальники киян закидали газон туалетним папером і вивісили банер «Підітрійтеся своїм регламентом». Арбітр Юрій Можаровський був змушений перервати поєдинок на кілька хвилин.

В цілому другий тайм став точною копією першого. Єдина відмінність полягала в тому, що кияни, скориставшись вчоргове помилкою воротаря «гірників» Андрія П'ятова, забивили у ворота «Шахтаря» переможний (як виявилось) гол.

Ну і як же без дотримання традицій? Кінцівка матчу пройшла в затягуванні часу динамівцями і в численних, але невиразних і безуспішних спробах «Шахтаря» звести матч до нічиєї. Так і хочеться трохи змінити слова великого коментатора Миколи Озерова і сказати: «Такий футбол нам не потрібен».

Сергій ПОТЕХІН

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Свідоцтво про держреєстрацію КВ №21058-10858 ПР від 14.11.2014 р.

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Наклад 10 386 прим.

Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій послання на газету «ВВ» обов'язкове.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

